

PROTOKÓŁ
z kontroli problemowej
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach

Kontrola problemowa Urzędu Gminy w Małdytach, realizowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Małdytach, ujęta w planie kontroli Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie na 2023 r., została przeprowadzona w dniach od 5 do 9 października 2023 r. w trybie hybrydowym tj. niektóre czynności kontrole prowadzone były w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu w składzie:

- **Pani Ewelina Topolska** – główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu;
- **Pani Joanna Ołszewska** – kierownik Oddziału Spraw Społecznych Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w delegaturze Urzędu w Elblągu;

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego nr FK – IV.0030.818.2023 z dnia 28.09.2023 r.

dowód: akta kontroli poz. 1

W dniu 27.09.2023 r. kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających ich wyłączenie z udziału w czynnościach kontrolnych.

dowód: akta kontroli poz. 2.1 oraz 2.2

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach pełniła p. Kamilla Wawrzyńczuk. Podczas czynności kontrolnych funkcję kierownika Ośrodka pełnił p. Ariel Dołęgowski, który udzielał informacji i wyjaśnień w związku z prowadzonymi czynnościami kontrolnymi.

Zakres kontroli:

Prawidłowość wykorzystania udzielonej dotacji pod względem jej zgodności z celowym przeznaczeniem, w tym stanem realizacji dotowanych zadań oraz wykorzystanie środków dotacji w aspekcie przepisów ustawy o pomocy społecznej w 2022 r.

Okres objęty kontrolą:

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-V.431.48.2023 Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wpis do rejestru kontroli:

Zespół inspektorów dokonał wpisu dot. przeprowadzenia kontroli do książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pod poz. 1 (książka kontroli prowadzona od 05.10.2023 r.)

Kontrola przeprowadzona w oparciu o następujący stan prawny:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 901 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285)
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 1960).

W protokole użyto następujących skrótów

- **u.p.s/ustawa/ustawa o pomocy społecznej**, co oznacza: Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 901 ze zm.)
- **k.p.a/kodeks postępowania administracyjnego**, co oznacza: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.)
- **GOPS/OPS/Ośrodek/Ośrodek Pomocy Społecznej/jednostka kontrolowana**, co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małdytach 14 - 330, przy ul. Kopernika 13B
- **Gmina**, co oznacza Gminę Małdyty
- **System EZD**, co oznacza system elektronicznego zarządzania dokumentacją, użytkowany w Warmińsko – Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie

USTALENIA KONTROLI ORGANIZACJA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE MAŁDYTY

W okresie objętym kontrolą w Gminie Małdyty zadania z zakresu pomocy społecznej realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małdytach, będący jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Małdyty. Siedziba Ośrodka usytuowana jest w dwupiętrowym budynku przy ul. Kopernika 13B.

Cele, zadania i organizację działania Ośrodka określają:

- Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach
- Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach

Do akt kontroli włączono wykaz dokumentów regulujących działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach oraz upoważnienia kierownika i pracownika Ośrodka do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z pomocy społecznej.

dowód: akta kontroli poz. 3.1, 3.2 oraz 3.9

Kwalifikacje kadry

W toku czynności kontrolnych ustalono, że p. Kamilla Wawrzyńczuk, pełniąca funkcję kierownika Ośrodka w 2022 r. spełniała wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

dowód: akta kontroli poz. 5

Ponadto pracownicy socjalni prowadzący przedmiotowe postępowania w 2022 roku spełniali wymogi kwalifikacyjne ustawy o pomocy społecznej.

dowód: akta kontroli poz. 6

REALIZACJA JEDNOSTKOWEGO ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ NA RZECZ MIESZKAŃCÓW GMINY MAŁDYTY

W dniu 19.02.2022 r. na terenie gminy Małdyty doszło do wystąpienia klęski żywiołowej, która w skutkach spowodowała szkody i straty w infrastrukturze gminnej. Wójt Gminy Małdyty wydał Zarządzenie nr 0050.23.2022 z 24.02.2022 r. w sprawie powołania komisji do szacowania strat powstałych wskutek klęski żywiołowej.

dowód: akta kontroli poz. 3.3 str. 1 - 4

Komisja powołana przez Wójta w dniu 16.03.2022 r. dokonała oszacowania strat poniesionych w dwóch gospodarstwach domowych w wyniku zdarzenia klęskowego. Protokoły oceny szkód włączono do akt kontroli.

dowód: akta kontroli poz. 3.5 str. 1 - 2, poz. 3.7 str. 1 - 2

Ustalono, że straty w wyniku zdarzenia klęskowego poniosło pięć gospodarstw domowych, którym należało udzielić poza pomocą na remont albo odbudowę budynku lub lokalu mieszkalnego także pomocy doraźnej tj. na zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych.

dowód: akta kontroli poz. 4.3 str. 1 - 2, 6, 7, 8, 13, 15

Kontrolowana dokumentacja wykazała, że Wójt Gminy Małdyty trzykrotnie wnioskował do Wojewody Warmińsko – Mazurskiego o zwiększenie budżetu gminy Małdyty w ramach rozdziału 85278§2010 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych dla poszkodowanych rodzin:

- w dniu 28.02.2022 r. o przyznanie środków finansowych w wysokości 12 000 zł na udzielenie niezbędnej pomocy w formie zasiłku celowego osobom/rodzinom poszkodowanym w wyniku zdarzenia klęskowego z przeznaczeniem na pomoc doraźną oraz naprawę stodoły i odbudowę obory.

W odpowiedzi na wniosek Wojewoda Warmińsko – Mazurski decyzją nr PS-I.946.30.13.2022 z dnia 02.03.2022 r. zwiększył Gminie Małydy plan dotacji celowej w wysokości 4500 zł.

dowód: akta kontroli poz. 3.10 str. 1

- w dniu 21.03.2022 r. o przyznanie środków finansowych w wysokości 13 500 zł na udzielenie niezbędnej pomocy na remont / odbudowę budynku / lokalu mieszkalnego oraz budynku gospodarczego.

W odpowiedzi Wojewoda Warmińsko – Mazurski decyzją nr PS-I.946.30.22.2022 z dnia 22.04.2022 r. zwiększył Gminie Małydy plan dotacji celowej w wysokości 13 500 zł.

dowód: akta kontroli poz. 3.11 str. 2

- w dniu 21.03.2022 r. o przyznanie środków finansowych w wysokości 25 000 zł na udzielenie niezbędnej pomocy na remont / odbudowę budynku / lokalu mieszkalnego oraz budynku gospodarczego.

W odpowiedzi Wojewoda Warmińsko – Mazurski decyzją nr PS-I.946.30.22.2022 z dnia 22.04.2022 r. zwiększył Gminie Małydy plan dotacji celowej w wysokości 25 000 zł.

dowód: akta kontroli poz. 3.12 str. 2

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczenia z pomocy społecznej wynikającego z realizacji przez Ośrodek zadania określonego w art. 18 pkt 1 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy wszystkich spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc.

W skontrolowanych sprawach, badaniem i analizą objęto:

1. Rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do przyjętego wniosku
2. Termin i sposób przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych
3. Zgodność postępowania prowadzonego przez ośrodek pomocy społecznej, gromadzenia materiału dowodowego oraz decyzji administracyjnych z obowiązującymi przepisami prawa

Analizowane akta klientów wykazały, że wnioski o pomoc składane były w organie właściwym ze względu na przedmiot tych wniosków, co jest zgodne w oparciu o art. 242 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Wnioski stron były składane w formie pisemnej przez osoby uprawnione oraz zawierały zgodnie z art. 63 § 1 – 3 wskazanie osoby, od której pochodzą, ich adres, żądania oraz podpisy strony.

dowód: akta kontroli poz. 7 str. 1 – 10

Analiza dokumentacji dotyczącej przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową wykazała następujące nieprawidłowości i uchybienia.

1. w 11 przypadkach pozostawienie wniosku strony bez rozpatrzenia

Analiza akt osobowych jednej ze stron wykazała, iż do GOPS w Małdytach wpłynął wniosek grupowy 11 osób dot. przyznania pomocy z tytułu zerwania części dachu w budynku wielorodzinnym. Wniosek nie zawierał daty wpływu do Ośrodka i nie został rozpatrzony.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Poza tym ust. 2 ww. art. zakłada również możliwość udzielania pomocy z urzędu. Art. 106 ust. 2 ww. ustawy wskazuje wprost w jakich przypadkach nie jest wymagane wydanie decyzji administracyjnej. Ponadto zgodnie art. 104 § 1 k.p.a organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji (...).

Powyzsza nieprawidłowość skutkowała nieudzieleniem pomocy osobom ubiegającym się o przyznanie pomocy z tytułu zerwania części dachu w budynku wielorodzinnym.

dowód: akta kontroli poz. 4.1 str. 1 oraz poz. 4.2

2. w 4 przypadkach w zatwierdzonym przez kierownika GOPS planie pomocy w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego stwierdzono:

✓ Brak daty zatwierdzenia części planu:

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS-4605.04.10.2022 z dnia 07.03.2022 r.
- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS-4605.01.8.2022 z dnia 07.03.2022 r.
- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS-4605.04.11.2022 z dnia 07.03.2022 r.

✓ Brak daty i pieczęci zatwierdzenia planu:

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS-4605.02.CWL.16.2022 z 28.04.2022 r.

dowód: akta kontroli poz. poz. 7 str. 1, 3, 7, 9

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, „w ramach przeprowadzonego wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy i diagnozy sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z nich wynikające, stanowiące podstawę planowania pomocy”. Sporządzony przez pracownika socjalnego plan pomocy stanowi propozycję, co do sposobu postępowania w danej sprawie. Ostateczne rozstrzygnięcie, w jakiej formie i jakim wymiarze świadczenia zostaną przyznane należy do kierownika ośrodka pomocy społecznej. Plan pomocy zatwierdzony przez kierownika Ośrodka stanowi podstawę do kontynuowania postępowania w sprawie wydania decyzji przyznającej zatwierdzone świadczenie.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

3. w 6 przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej brak wskazania konkretnej daty wypłaty świadczenia

- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS.4605.01.17.2022 z dnia 26.05.2022 r.

- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS.4605.02.CWL.16.2022 z dnia 28.04.2022 r.
- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS.4605.02.12.2022 z dnia 07.03.2022 r.
- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS.4605.04.11.2022 z dnia 07.03.2022 r.
- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS.4605.04.10.2022 z dnia 07.02.2022 r.
- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS.4605.01.8.2022 z dnia 07.03.2022 r.

Zgodnie z art. 107. § 1 k. p. a.. decyzja zawiera: 1) oznaczenie organu administracji publicznej; 2) datę wydania; 3) oznaczenie strony lub stron; 4) powołanie podstawy prawnej; 5) rozstrzygnięcie; 6) uzasadnienie faktyczne i prawne (...).

Rozstrzygnięcie stanowi jeden z najistotniejszych elementów decyzji. W związku z tym musi w sposób jak najdokładniejszy określać przedmiot sprawy, którego dotyczy. Powinno być tak skonstruowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k. p. a. (wyrok NSA z 2 sierpnia 1995 r., III SA 1225/94).

W podobnym duchu wypowiada się również Sąd kasacyjny stwierdzając, iż rozstrzygnięcie jest jednym z najważniejszych, immanentnych składników decyzji (postanowienia) i nie jest możliwe jego zastąpienie uzasadnieniem decyzji. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi, w związku z tym, być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym zasady praworządności (art. 6 k. p. a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k. p. a.) (wyrok NSA z 10 stycznia 2017 r., II OSK 910/15).

Ponadto, podkreślenia wymaga fakt, iż konieczność szczegółowego sformułowania sentencji decyzji ma niebagatelne znaczenie dla strony postępowania. Decyzja rozstrzyga sprawę zainicjowaną wnioskiem strony, a strona musi mieć pewność tego, czy i w jakim zakresie skarżyć ewentualnie rozstrzygnięcie organu, a w jakim zakresie zarzucać ewentualnie organowi bezczynność. Oba ww. tryby stanowią zaś odrębne postępowania, a więc w konsekwencji nie mogą się one pokrywać tematycznie.

Stwierdzone uchybienie skutkowało niewiedzą strony dotyczącą konkretnego terminu przyznania pomocy.

dowód: akta kontroli poz. 4.3 str. 1 - 2, 6, 7, 8, 13, 15

4. w 2 przypadkach przekroczenie miesięcznego terminu załatwienia sprawy.

- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS-4605.01.17.2022 z dnia 26.05.2022 r. Strona w dniu 21.02.2022 r. zwróciła się do Ośrodka z prośbą o udzielenie pomocy finansowej w związku ze zdarzeniem klęskowym. Decyzją Nr GOPS-4605.01.17.2022 z dnia 26.05.2022 r. Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłku celowego (bezzwrotnego) w związku z klęską żywiołową. Ustalono, że Ośrodek nie przedłużył prowadzonego postępowania i nie poinformował strony o niezafatwieniu sprawy w terminie.

- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS-4605.02.CWL.16.2022 z dnia 28.04.2022 r. Strona w dniu 21.02.2022 r. zwróciła się do Ośrodka z prośbą o udzielenie

pomocy finansowej w związku ze zdarzeniem klęskowym. Decyzją Nr GOPS-4605.02.CWL.16.2022 z dnia 28.04.2022 r. Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłku celowego (bezzwrotnego) w związku z klęską żywiołową.

Ustalono, że Ośrodek nie przedłużył prowadzonego postępowania i nie poinformował strony o niezafatwieniu sprawy w terminie.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.a.: *organy administracji publicznej obowiązane są załatwić sprawy bez zbędnej zwłoki (...). Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 35 § 3 k.p.a.: powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...), art. 35§ 3a określa, że Załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.*

Ponadto, w myśl art. 36 § 1 k.p.a.: *o każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.*

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

5. w 1 przypadku nierzetelnie prowadzona dokumentacja.

- dot. postępowania zakończonego decyzją Nr GOPS-4605.01.8.2022. z dnia 07.03.2022 r.

W dniu 21.02.2022 r. pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy celem objęcia strony pomocą w formie zasiłku celowego (bezzwrotnego) w związku z klęską żywiołową. Wniosek strony o powyższą pomoc wpłynął do Ośrodka w dniu 22.02.2022 r.

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia ministra rodziny i polityki społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od powzięcia informacji o konieczności jego przeprowadzenia.

dowód: akta kontroli poz. 4.1 str. 2 – 21

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości

Na tym ustalenia kontroli zakończono.

Wstępne wyniki i wnioski z kontroli zespół inspektorów przedstawił kierownikowi jednostki Panu Arielowi Dołęgowskiemu w dniu zakończenia kontroli.

Protokół sporządzono w formie elektronicznej i przekazano jednostce z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

Na podstawie § 17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U z 2020 r. poz. 2285) kierownik kontrolowanej jednostki może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenie zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z § 17 ust. 3 i ust. 4 ww. rozporządzenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia składa się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń (§ 17 ust. 5 ww. rozporządzenia), termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wobec zastrzeżeń.

Jednostka kontrolowana
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Małdytach
Ariel Dołęgowski

Zespół inspektorów
GŁÓWNY SPECJALISTA
Ewelina Topolska
Kierownik Oddziału Spraw Społecznych
Joanna Ołoszewska

Małdyty , data zgodna ze znacznikiem czasu
(miejsowość, data, podpis)